

Dosarul nr. 2rc-63/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, judecător L. Bagrin

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, judecători I. Secrieru, V. Mihaila, Iu. Cotruță

DECIZIE

17 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Apartament Confortabil”, reprezentată de Oleg Ageyev,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Proterm Grup” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Apartament Confortabil” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată și cererea reconvențională depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Apartament Confortabil” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Proterm Grup” cu privire la recalcularea datoriilor și remedierea viciilor,

împotriva încheierii din 25 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost dispusă restituirea cererii de apel,

c o n s t a ț ă:

La 13 noiembrie 2018, SRL „Proterm Grup” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Apartament Confortabil”, solicitând încasarea datoriei în sumă de 866438,00 de lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 88751, 43 de lei și a taxei de stat în sumă de 88751, 43 de lei.

La 20 februarie 2019, SRL „Apartament Confortabil” a depus cerere reconvențională împotriva SRL „Proterm Grup”, solicitând obligarea SRL „Proterm Grup” de a recalcula datoria ce rezultă din contractul de furnizare și instalare (antrepriză) nr. 067 din 22 august 2017, obligarea SRL „Proterm Grup” de a remedia viciile apărute pe parcursul executării lucrărilor de instalare a utilajului hidrotermic în baza contractului de furnizare și instalare (antrepriză) nr. 067 din 22 august 2017.

Prin încheierea protocolară din 21 februarie 2019 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, a fost pusă pe rol cererea reconvențională.

La 21 februarie 2019, în cadrul ședinței de judecată, SRL „Proterm Grup” a depus cerere de modificare a pretențiilor, prin care a solicitat încasarea datoriei în sumă de 599338, 00 de lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 88751, 43 de lei, a taxei de stat în sumă de 28655, 69 de lei și a cheltuielilor de punere în executare a măsurilor de asigurare a acțiunii în sumă de 3200 de lei.

Prin hotărârea din 17 iunie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a admis integral cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Proterm Grup”; s-a încasat de la SRL „Apartament Confortabil” în beneficiul SRL „Proterm Grup” datoria în mărime de 599338 de lei, dobânda de întârziere în sumă de 88751, 43 de lei, suma de 28655, 69 de lei cu titlu de taxă de stat și suma de 3200 de lei cu titlu de cheltuieli executare; s-a respins ca fiind nefondată acțiunea reconvențională depusă de SRL „Apartament Confortabil” împotriva SRL „Proterm Grup” cu privire la recalcularea datoriilor și obligarea remedierii viciilor.

La 12 iulie 2019, SRL „Apartament Confortabil”, reprezentată de către Oleg Ageyev, a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 17 iunie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea cererii de apel, casarea integrală a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere ca fiind neîntemeiată a cererii de chemare în judecată depusă de SRL „Proterm Grup” și de admitere integrală a cererii de chemare în judecată depusă de SRL „Apartament Confortabil”.

Prin încheierea din 16 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de reprezentantul SRL „Apartament Confortabil”, Oleg Ageyev, împotriva hotărârii din 17 iunie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru; s-a oferit apelantului SRL „Apartament Confortabil” un termen rezonabil de 15 zile de la data recepționării încheierii pentru a depune, prin intermediul biroului de audiență al Curții de Apel Chișinău, a cererii de apel motivate și a bonului de plată a taxei de stat în cuantum de 15632, 21 de lei; totodată, s-a adus la cunoștință apelantului că dacă nu va îndeplini în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin.(1) Cod de procedură civilă, apelul nu se va considera depus și va fi restituit.

La 03 octombrie 2019, SRL „Apartament Confortabil”, reprezentată de către Oleg Ageyev, a înregistrat cererea de apel motivată, prin care a solicitat scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, admiterea cererii de apel, casarea integrală a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere ca fiind neîntemeiată a cererii de chemare în judecată depusă de SRL „Proterm Grup” și de admitere integrală a cererii de chemare în judecată depusă de SRL „Apartament Confortabil”.

Prin încheierea din 16 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea reprezentantului SRL „Apartament Confortabil”, Oleg Ageyev, cu privire la scutirea de la plata taxei de stat; nu s-a dat curs cererii de apel depusă de reprezentantul SRL „Apartament Confortabil”, Oleg Ageyev, împotriva hotărârii din 17 iunie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru; s-a oferit apelantului SRL „Apartament Confortabil” un termen de 15 zile de la data recepționării încheierii pentru a depune, prin intermediul biroului de audiență al Curții de Apel Chișinău, a cererii de apel motivată și a bonului de plată a taxei de stat în cuantum de 15632, 21 de lei, explicându-i apelantului că dacă nu va îndeplini în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă, cererea de apel nu se va considera depusă și va fi restituită.

La 30 octombrie 2019, SRL „Apartament Confortabil”, reprezentată de Oleg Ageyev, a declarat recurs împotriva încheierii din 16 octombrie 2019 a Curții de Apel

Chișinău, solicitând casarea integrală a încheierii din 16 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, admiterea cererii privind scutirea de la plata taxei de stat pentru declararea apelului împotriva hotărârii din 17 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu restituirea cauzei spre rejudecare în fond.

Prin încheierea din 29 ianuarie 2020 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de către SRL „Apartament Confortabil”, reprezentată de Oleg Ageyev, a fost restituit ca fiind depus împotriva unui act de dispoziție judecătorească care nu se contestă separat cu recurs, decât odată cu fondul cauzei.

Prin încheierea din 25 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost dispusă restituirea apelului declarat de SRL „Apartament Confortabil”, reprezentată de Oleg Ageyev, pe motiv că aceasta nu s-a conformat indicațiilor instanței de apel și nu a prezentat dovada achitării taxei de stat, iar după întoarcerea dosarului de la Curtea Supremă de Justiție și până la emiterea încheierii enunțate, din partea apelantului nu au parvenit oricare demersuri, cereri.

La 12 martie 2020, SRL „Apartament Confortabil”, reprezentată de Oleg Ageyev, a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel.

În motivarea recursului a indicat că impunerea recurentului-apelant la plata taxei de stat în cuantum de 15632, 21 de lei constituie o îngădire a acestuia la accesul la justiție.

Astfel, a solicitat admiterea recursului, admiterea cererii cu privire la scutirea de la plata taxei de stat pentru depunerea apelului, casarea încheierii instanței de apel, cu restituirea cauzei spre judecare în fond.

La 05.06.2020, SRL „Proterm Grup” a depus referință la cererea de recurs, prin care a solicitat respingerea acesteia.

Verificând prin prisma art. 425 Cod de procedură civilă, instanța de recurs constată că recursul declarat împotriva încheierii instanței de apel din 25 februarie 2020, este depus în termen, or, date despre recepționarea încheierii contestate la materialele dosarului lipsesc.

Examinând materialele dosarului în raport cu criticile invocate în recurs, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ consideră recursul neîntemeiat și pasibil de a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să-l respingă și să mențină încheierea.

Potrivit materialelor cauzei, la 03.10.2019, în termenul stabilit prin încheierea instanței de apel din 16 septembrie 2019, SRL „Apartament Confortabil”, reprezentată de Oleg Ageyev, a depus cererea de apel motivată, prin care a solicitat și scutirea apelantului de la plata taxei de stat la depunerea apelului, din motivul situației precare a acestuia și imposibilitatea achitării.

Prin încheierea din 16 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea SRL „Apartament Confortabil”, reprezentată de Oleg Ageyev, privind scutirea de la plata taxei de stat, dat fiind faptul că apelantul nu a demonstrat prin probe pertinente și admisibile starea sa materială precară ce îl împiedică să achite taxa de stat, în sens că, pe contul apelantului fiind aplicat sechestru prin încheierea executorului judecătorească Vladimir Bezede în limita valorii de 688089,43 de lei,

acesta nu a demonstrat că de alte surse financiare nu dispune și de aceea este în imposibilitate să achite taxa de stat.

Totodată, nu s-a dat curs cererii de apel, fiindu-i comunicat apelantului despre necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat, acordându-i un termen rezonabil de 15 zile de la recepționarea încheierii, pentru achitarea taxei de stat în sumă de 15632,21 de lei.

Cu toate acestea, apelantul nu a îndeplinit indicațiile instanței de apel și nu a prezentat bonul de plată a taxei de stat în cuantumul indicat în încheierea din 16 octombrie 2019, însă a contestat încheierea menționată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție.

Prin încheierea din 29 ianuarie 2020 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de către SRL „Apartament Confortabil”, reprezentată de Oleg Ageyev, a fost restituit ca fiind depus împotriva unui act de dispoziție judecătorească care nu se contestă separat cu recurs, decât odată cu fondul cauzei.

Ulterior, prin încheierea din 25 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, apelul declarat de SRL „Apartament Confortabil”, reprezentată de Oleg Ageyev, a fost restituit, dat fiind faptul că apelantul-recurent nu s-a conformat indicațiilor instanței de apel și nu a prezentat dovada achitării taxei de stat la depunerea apelului.

Analizând circumstanțele cauzei, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că încheierea recurată este adoptată în concordanță cu normele de drept procedural care reglementează acțiunile instanței la acea fază a procesului, pornind de la următoarele.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Astfel, Colegiul constată că apelantul la depunerea apelului împotriva hotărârii din 17 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru nu a achitat taxa de stat, iar la 03.10.2019, la depunerea apelului motivat, a solicitat scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului.

În conformitate cu art. 85 alin. (4) Cod de procedură civilă, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică poate fi scutită de judecător (de instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei. Deci, legea admite cazuri în care instanța judecătorească, în funcție de condițiile unui participant la proces, este în drept să scutească de plata taxei de stat participantul care se încadrează în cazurile enumerate de art. 85 Cod de procedură civilă.

În speță, apelantul a depus cererea de apel fără a achita taxa de stat, ulterior solicitând scutirea de la plata taxei de stat din cauza imposibilității achitării acesteia ca consecință a stării financiare precare, or prin încheierea executorului judecătorească din 04.03.2019 pe contul acestuia a fost aplicat sechestrul.

La caz, Colegiul atestă că instanța de apel, întru justificarea soluției de respingere a cererii privind scutirea de la plata taxei de stat, a invocat faptul că apelantul, înaintând cererea de apel împotriva hotărârii instanței de fond, a solicitat scutirea de la plata taxei de stat, însă nu a anexat oricare înscrisuri probatoare care să

confirme cu certitudine că nu dispune de alte surse financiare decât cele sechestrate prin încheierea executorului judecătoresc. Or, pentru a fi scutit de la plata taxei de stat apelantul urma să prezinte instanței de judecată probe pertinente și concludente, în măsura în care să confirme cert că situația materială este precară și nu-i permite acumularea surselor financiare suficiente pentru achitarea taxei de stat.

În același timp, Colegiul menționează că, având la bază prevederile art. 85 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de judecată dispune exclusiv de dreptul de a scuti de la plata taxei de stat, iar uzarea de acest drept este la latitudinea instanței, fiind legată doar de motivele și probele invocate de solicitant în acest sens. În așa fel, faptul că instanța de apel nu a admis cerința apelantei de scutire a plății taxei de stat, nu poate fi apreciată ca încălcare a prevederilor legale, cu atât mai mult că această soluție conține la bază motive întemeiate.

Prin urmare, Colegiul conchide că instanța de apel corect a restituit cererea de apel a SRL „Apartament Confortabil”, reprezentată de Oleg Ageyev, dat fiind faptul că, apelantul-recurent nu s-a conformat dispozițiilor legale ce reglementează procedura de contestare cu apel, or, după cum a menționat și instanța de apel, apelantul-recurent nici după pronunțarea încheierii din 29 ianuarie 2020 a Curții Supreme de Justiție, prin care i-a fost restituit recursul declarat împotriva încheierii din 16 octombrie 2019, prin care a fost respinsă cererea privind scutirea de la plata taxei de stat și nu s-a dat curs cererii de apel, și până la pronunțarea încheierii contestate cu recurs din 25 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, apelantul-recurent nu a manifestat atitudine în vederea rezolvării chestiunii cu privire la achitarea taxei de stat la depunerea apelului.

În conformitate cu art. 110 Cod de procedură civilă, termenul de procedură este intervalul stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 113 alin. (1) Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează o dată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

În speță, Colegiul notează că, soluția instanței de apel cu privire la restituirea cererii de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale. De altfel, instanța europeană a relatat în practica sa constantă că, dreptul la o instanță nu este absolut. Or, apelantul-recurent nu s-a conformat indicațiilor instanței de apel expuse prin încheierea din 16 octombrie 2019 și nu a prezentat dovada de achitare a taxei de stat la depunerea apelului.

În cauza SRL Tudor-Comerț vs Moldova, Curtea Europeană a reiterat că articolul 6 §1 nu garantează dreptul la apel asupra unei hotărâri de primă instanță. Cu toate acestea, atunci când dreptul intern prevede un drept la apel, procedura respectivă va fi examinată ca o extensiune a procesului de judecată și, prin urmare, va constitui un drept garantat de articolul 6 din Convenție. La fel, Curtea a constatat că, în situația în care legislația procesuală permite declararea apelului împotriva hotărârilor instanțelor de fond, instanța de apel este în drept să limiteze dreptul la apel doar dacă constată că apelul respectiv nu corespunde legislației în vigoare.

În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteză că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unei restricții de natură financiară în accesul unei persoane la o instanță (Tolstoy – Miloslavsky vs. Regatul Unit), dar această restricție se impune a fi una justificată, generată de situația celui ce recurge la calea de atac, dar și conformă normelor care guvernează accesul la justiție.

Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de către SRL „Apartament Confortabil”, reprezentată de Oleg Ageyev.

Se menține încheierea din 25 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Proterm Grup” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Apartament Confortabil” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată și cererea reconvențională depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Apartament Confortabil” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Proterm Grup” cu privire la recalcularea datoriilor și remediarea viciilor.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru